

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul central (judecătorul A. Cazacliu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

DECIZIE

6 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu Răspundere Limitată „UNICAGRO LUX” împotriva Primăriei
satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni și Consiliului sătesc Dubăsarii Vechi r-ul
Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Primăria satului Dubăsarii
Vechi r-ul Criuleni,

constată:

La 7 octombrie 2016 Societatea cu Răspundere Limitată „UNICAGRO LUX”
(în continuare „UNICAGRO LUX” SRL) a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni și Consiliului sătesc
Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul central a
fost respins ca neîntemeiat capătul de cerere „UNICAGRO LUX” SRL privind
obligarea Primăriei satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni și Consiliului sătesc
Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni să emită decizia de vânzare a terenului agricol aferent
uzinei de conserve și încheierea contractului de vânzare-cumpărare. A fost admis
capătul de cerere privind contestarea actelor administrative, obligarea vânzării
terenului agricol aferent uzinei de conserve și încheierea contractului de vânzare-
cumpărare ca întemeiat. A fost dispusă anularea deciziei Consiliului sătesc Dubăsarii
Vechi r-ul Criuleni nr.2.6 din 20 august 2015; deciziei Consiliului sătesc Dubăsarii
Vechi r-ul Criuleni nr.1.11 din 16 martie 2016; deciziei Consiliului sătesc Dubăsarii
Vechi r-ul Criuleni nr.4.12 din 9 septembrie 2016; punctul 5 din decizia Consiliului
sătesc Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni nr.1.8 din 17 martie 2017 ca ilegale. A fost
obligat Primarul satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni să încheie cu „UNICAGRO
LUX” SRL contract de vânzare-cumpărare a terenului agricol cu suprafața de 1, 1472
ha cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxx aferent uzinei de conserve, amplasat în extravilanul
din satul Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, la prețul de 21 075,00 de lei.

La 21 noiembrie 2018, Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, reprezentată de avocatul Alexei Brînză a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul central cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul și-a rezervat dreptul de a prezenta apelul motivat după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată. (f.d.165-166 vol.III)

Prin încheierea din 27 februarie 2019 Curtea de Apel Chișinău, nu a dat curs cererii de apel depuse de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, acordându-i termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru a prezenta apelul motivat și a explicat consecințele neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel. (f.d.175-178 vol.III)

Prin încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni. (f.d. 180-183 vol.III)

La 17 august 2019, Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni prin intermediul poștei electronice a depus recurs, ulterior concretizat prin care a solicitat, casarea încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat netemeinicia încheierii recurate.

În acest context, recurentul Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni a subliniat, că încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs cererii de apel nu a fost comunicată personal Primăriei de către instanța de apel.

Totodată, a menționat că la momentul emiterii încheierii de a nu da curs cererii de apel depusă de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni între primăria și avocatul Alexei Brînză nu mai existau relații contractuale, prin urmare ultimul nu a adus la cunoștință încheierea din 27 februarie 2019 emisă de instanța de apel.

Recurentul a considerat că, instanța de apel trebuia să asigure că fiecărui participant la proces au fost aduse la cunoștință actele sale de dispoziție.

Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni a întemeiat cererea de recurs în baza art.427 Cod de procedură civilă. (f.d. 189-190, 237-239 vol.III)

La 7 octombrie 2019, „UNICAGRO LUX” SRL a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, ca fiind depus în afara termenului legal. (f.d. 212-217 vol.III)

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Codul administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Potrivit art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție reține că încheierea contestată a fost pronunțată la 24 aprilie 2019, adică după data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța de recurs adoptă una din următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 111 alin. 3 Cod de procedură civilă termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

După cum denotă actele cauzei, încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, a fost comunicată la 14 mai 2019, prin intermediul poștei electronice alexei_brînză@mail.ru. (f.d. 184 vol.III), reprezentantului recurentului, avocatul Alexei Brînză care pe tot parcursul examinării cauzei a acționat ca reprezentantul Primăriei satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, conform mandatului seria MA nr. 0914497 (f.d. 31 vol.I) eliberat în baza de procură nr.223 din 7 noiembrie 2016 (f.d. 32 vol.I), mandatului seria MA nr. 09144387 (f.d. 44 vol.III), eliberat în baza de procură nr.145 și145/1 din 10 iulie 2017 (f.d. 45, 46 vol.III).

Respectiv, termenul de 15 zile de declarare a recursului a început să curgă la 15 mai 2019– ziua imediat următoare datei comunicării încheierii instanței de apel și a expirat la 29 mai 2019 aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului, pe când cererea de recurs înaintată de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni împotriva încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrată la 17 august 2019 (f.d. 184 vol.III), peste 2 luni și 20 zile, iar o solicitare din partea Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, cu privire la repunerea recursului în termen, în ordinea stabilită de art. 116 Cod de procedură civilă nu a fost înaintată.

În consecință completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție constată, că recursul declarat împotriva încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău este depus peste termenul legal.

Mai mult, instanța de recurs reține că potrivit portalului național al instanțelor de judecată încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la 5 mai 2019 (a se vedea pagina web a Curții de Apel Chișinău în rubrica încheieri). Conform pct. 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârile judecătorești sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Prin urmare, reprezentantul Primăriei a avut posibilitatea reală de a face cunoștință cu încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a depune recursul în termen legal.

În circumstanțele enunțate completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va declara recursul inadmisibil. Dat fiind faptul, că recursul se declară inadmisibil instanța de recurs nu va examina și nu se va expune asupra fondului recursului.

La fel, în conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

La acest capitol, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea recursului la la 17 august 2019, recurentul Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni nu a respectat termenul legal de depunere a recursului, și atrage declararea lui inadmisibil, ca fiind depus în afara termenului legal.

În aceste circumstanțe, Colegiul subliniază că instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine art. 27 Cod de procedură civilă (disponibilitatea în drepturi a participanților la proces) și art. 6 CEDO (dreptul la un proces echitabil).

Colegiul decelează că Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni avea obligația de a-si exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen, obligație proclamată și în jurisprudența CEDO cu titlu de principiu.

Prin urmare, Colegiul releva ca acțiunile Primăriei satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni nu constituie decât o denegare a acesteia de a-si respecta obligațiile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu buna-credință de drepturile sale procedurale.

Aici este de menționat faptul că importanța termenelor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând

instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

Instanța de recurs menționează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele Curții Europene a Drepturilor Omului care a relatat în practica sa constantă faptul că, reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu împotriva României, cauza Marckx împotriva Belgiei).

Din considerentele menționate și având în vedere că Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni, depunând recurs peste termenul legal, nu a solicitat repunerea în termen a recursului declarat împotriva încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a), art.195, 258 alin. (3) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Recursul depus de Primăria satului Dubăsarii Vechi r-ul Criuleni se declară inadmisibil.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu